

Utbildningsinspektion i grund- och gymnasieskolan International School of Helsingborg

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

International School of Helsingborg	Antal barn/elever/studerande
Grundskola	237
Skolbarnsomsorg	40
Gymnasieskola	30
Förskoleklass	13

International School of Helsingborg är en kommunal skola som är ansluten till International Baccalaureate Organization (IBO). Skolan använder IBO:s läroplaner Primary Years Programme (PYP) för förskoleklass och årskurs 1-5, Middle Years Programme (MYP) för årskurs 6-9 och år 1 i gymnasieskolan samt Diploma Programme för år 2 och 3 i gymnasieskolan.

Eleverna kommer från hela Helsingborg samt andra närliggande kommuner. Skolan har startats för att kunna erbjuda barn till föräldrar som vistas i Sverige under kortare tid en internationell utbildning. Barnen kan sedan fortsätta sin utbildning vid internationella skolor i andra länder.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag för varje program samt ämneslag från årskurs 6. För varje program finns en co-ordinator som tillsammans med skolans rektor utgör skolans ledningsgrupp.

Cirka hälften av eleverna i årskurs 9 väljer att fortsätta årskurs 10 enligt MYP. Andra väljer att börja på andra kommunala gymnasieskolor eller fortsätter sina studier utomlands.

Skolan är belägen på Maria Park-området i Helsingborg, ett före detta sjukhus-område. Lokalerna är anpassade till skolverksamhet. Undervisning i idrott och hälsa, slöjd samt hem- och konsumentkunskap sker i andra kommunala lokaler.

IB-utbildningen Diploma Programme sker vid sidan om den reguljära gymnasieutbildningen i Sverige. Gymnasieförordningen äger därför inte tillämpning på denna utbildning. Enligt 4 § förordningen (1993:795) om statsbidrag till avgifter till International Baccalaureate Office har Skolverket tillsyn över utbildningen. Mot bakgrund av det sagda har inspektionen avseende gymnasieutbildningen vid International School of Helsingborg begränsats.

Genomförandet av inspektionen i International School of Helsingborg

Skolverket sände den 11 november 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i International School of Helsingborg har bestått av undervisningsråden Cecilia Hanö och Helena Plantin avseende grundskolan samt Lotta Kårlind och Michael Erenius avseende gymnasieskolan. Besök i International School of Helsingborg genomfördes den 13, 19 och 20 april 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och International School of Helsingborg, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I International School of Helsingborg genomfördes formella intervjuer med representanter för personalen, elever samt föräldrar. Lektionsbesök gjordes i de flesta klasserna.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit den attitydundersökning som Helsingborgs kommun nyligen genomfört, Kvalitetsmätning 2003.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

International School of Helsingborg präglas av en god och trygg stämning. Lusten att lära framhålls genom den mängd av elevarbeten som syns överallt i skolans korridorer och klassrum.

Både personal och elever lägger vikt vid en omhändertagande och inkluderande atmosfär eftersom de kommer från olika länder och bakgrunder. Personalen är engagerad och har en nära kontakt med eleverna. Eleverna respekterar varandras olikheter. Mobbning förekommer nästan aldrig.

På skolan finns elevråd och klassråd där eleverna utövar sitt formella demokratiska inflytande. Eleverna deltar också i planering och utvärdering av sitt lärande och har inflytande på arbetssätt och arbetsformer. Elevernas inflytande i fråga om vilken värdegrund och vilka trivseregler som gäller inom skolans verksamhet är dock inte tillfredsställande, se närmare avsnitt 3.

En av grundtankarna i utbildningen enligt PYP och MYP är att lära och träna eleverna på att hitta sin inlärningsteknik och kunna ta ansvar för sitt lärande.

Detta vidareutvecklas i Diploma-utbildningen. Undervisningen skall också vara ämnesövergripande. Detta medför att lärarna styr till en viss del så att ett arbetsområde kan behandlas inom de olika ämnena samtidigt. Eleverna deltar sedan i planeringen inom varje ämne. Personalen arbetar målinriktat men resultatet är ännu inte helt tillfredsställande, se närmare avsnitt 3.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans resultat inom området normer och värden, när det gäller t.ex. lusten att lära och främja aktningen för varje människas egenvärde, ligger väl i linje med läroplanens mål. Elevernas inflytande i skolans värdegrundsarbete och i undervisningen behöver ytterligare utvecklas för en högre måluppfyllelse.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Resultaten av barnens utveckling och elevernas lärande synliggörs genom att aktuella elevarbeten visas både i klassrummen och i korridorerna. Detta gäller särskilt de yngre barnens arbete. Eleverna är mycket ambitiösa i sitt skolarbete och når överlag goda resultat.

I det nationella provet i svenska för årskurs 5 nådde 25 av 26 elever målen vårterminen 2003. I engelska och matematik nådde samtliga elever i årskurs 5 målen.

I årskurs 9 nådde eleverna i huvudsak mycket goda resultat på de nationella proven. 13 av 16 elever som fick slutbetyg vårterminen 2003 var behöriga till gymnasieskolan.

Utbildningen i slöjd och hem- och konsumentkunskap är emellertid begränsad både till tid och innehåll. Skolledningen arbetar med att förbättra undervisningen. Begränsningarna medför för närvarande att eleverna inte ges tillräckliga förutsättningar att nå kursplanernas mål i dessa ämnen, varken i årskurs 5 eller årskurs 9. Detta är inte acceptabelt.

Sammanfattningsvis når skolan goda resultat både avseende mål att sträva mot och mål att uppnå i läroplanerna och kursplanerna förutom i slöjd och hem- och konsumentkunskap. Det är inte acceptabelt att utbildningen inte ger kunskaper i grundskolans samtliga ämnen.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I International School of Helsingborg arbetar man med IBO:s läroplaner som grund. I dessa läroplaner/kursplaner poängteras starkt arbetet med att utveckla barnens/elevernas normer och värden avseende bl.a. respekt för varandra och för miljön och demokratiska värderingar. Personalen arbetar också mycket aktivt med dessa frågor. I t.ex. Primary School finns målen uppsatta i klassrummen. I korridorerna syns målen genom presentationer av elevarbeten. Lärarna arbetar med olika rollspel för att gestalta målens innehåll och eleverna får själva lämna förslag på någon kamrat som har gjort något som överensstämmer med målen. Skolan har i dessa delar ett målinriktat värdegrundsarbete.

Eleverna har dock ett begränsat inflytande i skolans värdegrundsarbete avseende arbetsmiljön och ordningen i skolan. Elevrådet är remissinstans när trivselreglerna beslutas varje läsår. Lärarna har olika system för disciplinära åtgärder. En del lärare utdelar först varningar som sedan resulterar i kvarsittning, andra låter hela klassen stanna kvar efter en lektion om någon har uppträtt stökigt. Det utdelas mycket kvarsittningar, t.ex. 10-15 minuter för olika brott mot ordningen. Det finns inte en samsyn hos personalen avseende disciplinära åtgärder. Elever kan t.ex. få kvarsittning för att de springer i korridoren, inte har bytt till inneskor, inte har med sig rätt material till lektionen etc. Kvarsittningarna genomförs ofta på så sätt att eleven får stanna kvar i klassrummet under rasten eller att elever får stå utanför personalrummet eller rektorsexpeditionen. Dessa varierande disciplinära åtgärder är inte i överensstämmelse med grundskoleförordningens bestämmelser och är därför inte tillåtna. Den bristande samsynen kring vilken ordning som ska gälla på skolan samt elevernas bristande inflytande i denna fråga är inte heller godtagbar. Skolledningen är medveten om den bristande samsynen kring disciplinära åtgärder och arbetar med frågan.

IBO:s läroplaner har också som mål att utveckla elevernas ansvarstagande för sin utbildning. Lärarna arbetar med att göra undervisningen så ämnesövergripande som möjligt. Bl.a. försöker lärarna finna frågor som täcker ett så brett område som möjligt som eleverna sedan får arbeta med. Trots detta målinriktade arbete upplever inspektörerna vid lektionsbesök att de äldre eleverna gärna vill ha preciserat hur många sidor ett arbete skall innehålla, på vilket sätt det ska skrivas, utformas etc. De ges också tydliga anvisningar om vad ett arbete ska innehålla. Inspektörerna anser att lärarna bedriver ett målinriktat arbete men att det ännu inte har nått en tillfredsställande nivå. Detta bekräftas också i en inspektionsrapport från IBO avseende Primary School våren 2003 där också de yngre elevernas möjligheter till inflytande framhålls som ett utvecklingsområde.

Det finns därför ett behov av att fortsätta utveckla elevernas ansvarstagande för sin utbildning, vilket skolledningen är medveten om.

Skolan har en plan mot mobbning och trakasserier. Planen definierar olika typer av kränkande behandling. Den innehåller också åtgärder för att förebygga kränkande behandling och vilka åtgärder som ska vidtas när någon blir utsatt för kränkningar. Det förekommer dock sällan kränkningar. Om något inträffar tar i första hand klassläraren hand om det. Som ett led i det förebyggande arbetet finns det vuxna ute på rasterna och i matsalen. De yngre och de äldre eleverna vistas på olika delar av skolgården. Elevrådet har också anordnat en temadag om mobbning.

Skolan har ett nära samarbete med föräldrarna. Det finns en skriftlig information om skolan som delas ut till föräldrar och elever. Ett flertal uppgifter i informationen är inte i enlighet med skolförfattningarna och överensstämmer inte med de uppgifter om verksamheten som gavs till inspektörerna. Det är angeläget att skolan gör en översyn av materialet så att föräldrar och elever får korrekt information. Det finns ett aktivt föräldraråd där också skolans personal är representerade. Föräldrarådet arbetar i huvudsak med att förbättra den fysiska miljön i skolan. Hemmen får ett nyhetsbrev från skolan varje månad.

Skolan har inte något särskilt hälsoövergripande arbete utöver de ämnesövergripande frågor om hälsa som finns i olika ämnens kursplaner.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att International School of Helsingborgs arbete med att förmedla skolans värdegrund håller en god kvalitet. De disciplinära åtgärderna som vidtas i grundskolan är dock inte acceptabla. Eleverna måste beredas ett större inflytande i frågor om den gemensamma arbetsmiljön. Elevernas ansvarstagande och inflytande i grundskolans undervisning behöver också utvecklas ytterligare. En översyn av den skriftliga informationen till föräldrar och elever framstår som nödvändig.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I International School of Helsingborg bedrivs all undervisning, utom i ämnena svenska, franska och tyska, på engelska. Grundskolan arbetar utan timplan. Genom att skolan följer de svenska kursplanerna och IBO:s kursplaner, som ligger i linje med de svenska, ges eleverna förutsättningar att nå grundskolans mål i de flesta ämnena, jfr avsnitt 2.

I de tidigare årskurserna är kursplanerna nedbrutna i svenska, engelska och matematik i s.k. steg vilket gör att lärarna kan följa varje elevs utveckling.

Undervisningen i International School of Helsingborg bedrivs i varierande former som utvecklar elevernas eget sätt att lära och ett kritiskt tänkande.

Eleverna gör självutvärderingar efter ett avslutat arbete. Utvärderingarna är inriktade på vad eleven gjorde bra eller vad han/hon bör tänka på att förbättra till nästa arbete. De yngsta eleverna gör en daglig reflektion kring ”vad har jag lärt mig i dag”. Utvärdering av ämnets innehåll, arbetssätt och arbetsformer etc. görs dock inte.

Varje elev har utvecklingssamtal med förälder och lärare en gång per termin. Vid samtalen diskuteras både den sociala och den kunskapsmässiga utvecklingen. Elever och föräldrar anser att de får bra information från lärarna.

Eleverna i årskurs 8 och 9 känner till betygskriterierna men inte kursplanerna för olika ämnen. De anser att de har en god uppfattning om sina kunskaper i förhållande till målen och att de och lärarna i huvudsak är överens i bedömningarna.

Lärarna diskuterar bedömning och betygssättning i arbetslaget och i ämneslaget.

Skolan saknar övergripande riktlinjer för arbetet med att identifiera och stödja elever som har svårigheter i skolarbetet. Stöd ges i första hand av klass-/ämnesläraren inom ramen för ordinarie undervisning. Vissa lärare erbjuder extra stödundervisning på sin fria tid. Utöver lärarnas stödinsatser erbjuds eleverna stödundervisning i svenska och engelska, antingen som nybörjarspråk eller som svenska/engelska som andraspråk. Det är främst riktat till nya elever som inte har tidigare kunskaper i dessa språk. Någon enstaka elev har elevassistent. Skolan kan inte erbjuda specialpedagogiska insatser eller göra pedagogiska utredningar av elevers behov av stöd. Skolledningen har ansökt om bidrag för att kunna utveckla arbetet med elever i behov av stöd.

Nya elever testas i svenska och engelska för att se vilken nivå de är på och om de behöver stödundervisning. Någon annan strukturerad identifiering eller uppföljning av elevernas utveckling, t.ex. genom att använda läs- och skrivtester eller diagnosmaterial, görs inte. Detta medför en risk för att skolans personal inte i tid uppmärksammar elever som är i behov av stöd. Enligt rektorn har personalen förmåga att uppmärksamma elever som behöver stöd eftersom klasserna hittills varit små.

Elever som har varit frånvarande på grund av sjukdom eller resa får själva ta ansvar för att ta reda på och läsa in det som klassen hunnit med under frånvaron.

Det finns elever som på grund av bristande språkkunskaper i engelska och/eller svenska har anpassad studiegång. Dessa erbjuds stödundervisning i svenska som andraspråk och engelska samt studiehandledning på sitt modersmål.

Lärarna diskuterar elevers stödbehov vid arbetslagskonferenser som äger rum varje vecka tillsammans med co-ordinatören. De känner dock inte till grundskoleförförordningens bestämmelser om särskilda stödinsatser.

Vid intervjuerna med lärare och co-ordinators anges att de upprättar någon slags åtgärdsplan för elever som är i behov av stöd. Skolsköterskan uppger att hon inte är delaktig i arbetslagens diskussioner om elevers stödbehov. Eftersom

hon har ett brett kontaktnät hjälper hon till att förmedla kontakter med t.ex. barn- och ungdomspsykiatri, socialtjänsten etc. Skolan har elevvårdsmöten men inte regelrätta elevvårdskonferenser. Det har enligt rektorn hittills inte behövts upprättas åtgärdsprogram för någon elev.

En gång per månad kommer en skolpsykolog från kommunens centrala resursteam som träffar rektorn, co-ordinators och skolsköterskan. co-ordinators redovisar då eventuella stödbehov som inte har kunnat lösas inom arbetslaget. Skolpsykologen kommer från och med höstterminen 2004 att komma en gång i veckan.

Skolan har inte redovisat någon dokumentation avseende enskilda elevers behov av stöd i form av t.ex. utredningar, åtgärdsprogram, protokoll från elevvårdskonferens eller beslut om anpassad studiegång.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att undervisningen är allsidig och främjar elevernas egna lärande. Elever och föräldrar får genom skolans arbets sätt i huvudsak god information om elevernas utveckling mot målen. Eleverna bör dock ges bättre information om kursplanemålen. Skolans arbetssätt ger också god grund för bedömning av elevernas lärande och betygssättningen upplevs som rättvis. Skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd är inte tillfredsställande. Det är inte acceptabelt att stödet i princip är begränsat till svenska som andraspråk och engelska. Det är inte heller godtagbart att dokumentation avseende elever i behov av särskilt stöd saknas.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

I International School of Helsingborg finns en rektor med ansvar för utbildningen. Den inre organisationen och pedagogiska verksamheten leds av de tre co-ordinators för PYP, MYP respektive Diploma Programme. Tillsammans med rektorn utgör de ledningsgruppen för skolan.

Rektorn har delegation från Bildningsnämnden att fatta beslut om bl.a. antagning till skolan.

Rektorn deltar i område Västs (inom kommunen) rektorsmöten. På dessa träffar diskuteras bl.a. implementering av individuella utvecklingsplaner, försöksverksamheten med skola utan timplan m.m. Därutöver handlar det mycket om typiska grundskolefrågor, som enligt rektorn, inte till så stor del berör verksamheten i International School of Helsingborg.

Co-ordinatoren har arbetslagsträffar varje vecka. Arbetslaget för PYP inleder med en stunds reflektion kring det egna arbetet Sedan tar man upp elevärenden

och ett pedagogiskt tema. Arbetslaget för MYP använder sin tid till gemensam planering och elevärenden. Inom arbetslagen och ämneslagen diskuterar man bl.a. utveckling av kursplaner och pedagogisk verksamhet, bedömningar och betygssättning.

Co-ordinators och lärarna har mycket liten kännedom om den svenska skollagstiftningen. Enligt rektorn får skolan inte heller information från kommunen om regelsystemet. Överhuvudtaget är rektorn kritisk till att kommunen inte kan kommunicera på engelska med personalen på skolan. Inte heller skriftlig information översätts till engelska inom kommunen. Dessa brister leder också till att elever och föräldrar inte får information om vilka rättigheter och skyldigheter de har. En kommun skall se till att personalen som undervisar har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet. Inspektörerna vill framhålla att det däremot inte finns någon skyldighet för kommunen att ge denna information på annat språk än svenska.

Utöver kvalitetsredovisningen begränsas kommunens uppföljning av skolans resultat till utfallet på de nationella proven. Det sker ingen annan gemensam kunskapsmätning.

International School of Helsingborg har också deltagit i kommunens gemensamma kvalitetsutvärdering 2003. Enligt utvärderingen var elever och föräldrar i stort nöjda med utbildningen. Skolan har inte redovisat någon egen utvärdering för inspektörerna.

Vart tredje år granskas de olika programmen av IBO. En sådan granskning lyfter upp såväl starka sidor som sådant som behöver utvecklas eller åtgärdas för att få fortsatt auktorisation av IBO.

Skolans arbetsplan består av IBO:s övergripande mål och kursplaner. Kvalitetsredovisningen görs utifrån kommunens riktlinjer. Skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2002/2003 tydliggör inte sambandet mellan verksamhetens mål och resultat. Den uppfyller inte kraven på en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts. Det saknas också en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Skolans arbete med uppföljning och utvärdering av verksamheten är inte tillfredsställande.

Det är oklart hur frånvaron hanteras på skolan. Enligt skolans information till föräldrarna ska frånvaro anmälas till skolsekreteraren. Någon kommunikation mellan skolsekreteraren och lärarna om elevers frånvaro har inte angetts. I en del fall är eleverna hemma flera dagar utan att skolan kontaktar hemmet. Det medför att det är svårt att bedöma om eleverna får den garanterade undervisningstid de har rätt till i grundskolan. Under avsnitt 4 har också angetts att skolan saknar dokumentation i elevärenden och att beslut saknas. Det är allvarligt att enskilda elevers rättssäkerhet systematiskt åsidosätts.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans styrning och ledning visar brister. Det är allvarligt när elevernas rättssäkerhet åsidosätts genom att beslut om studiegång, stöd etc saknas och att personal, elever och föräldrar inte informeras om de rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning är inte acceptabla.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Som angetts under avsnitt 4 bedrivs all undervisning i International School of Helsingborg på engelska utom i ämnet svenska. En grundskola inom det offentliga skolväsendet får endast anordna sådan undervisning för barn som vistas i Sverige under en begränsad tid och som har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen. Flertalet elever på skolan uppfyller inte detta krav. För dessa elever är skolan skyldig att anordna undervisningen på svenska. För elever som har ett annat språk än svenska som dagligt umgängesspråk får delar av undervisningen anordnas på umgängesspråket i årskurs 1-6. För barnen i förskoleklass finns det inte någon möjlighet att bedriva verksamheten på engelska.

Skolan erbjuder inte samtliga ämnen som utbildningen i grundskolan ska omfatta. I slöjd erbjuds enbart trä- och metallslöjd, som läses i årskurs 9. Elevers val erbjuds inte.

Hem- och konsumentkunskap läses enbart i årskurs 6. Eleverna ges därmed inte förutsättningar att nå målen för årskurs 5. Den begränsade tid som eleverna erbjuds ger inte heller förutsättningar för eleverna att nå målen i årskurs 9.

Skolan får ansökningar från föräldrar till elever som går på andra kommunala skolor i Helsingborg eller närliggande kommuner. Dessa elever testas i engelska och tas in om de bedöms ha förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen. Det är inte tillåtet med prov eller tester i t.ex. språk för att bli antagen till en skola. Förfarandet är därför inte acceptabelt.

Eleverna i årskurs 9 måste själva köpa en avancerad miniräknare. Vissa lärare ställer också krav på att eleverna själva ska ordna särskilda pennor etc. Utbildningen i skolan skall vara avgiftsfri. Eleverna skall utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Skolledningen är medveten om detta och anger att det handlar om någon lärare som har missuppfattat reglerna.

Eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1-3 erbjuds fritidshemsverksamhet på skolan. Skolan har också sökt dispens hos kommunen för att eleverna ska få delta i verksamheten till och med 12 års ålder eftersom det inte finns någon närbelägen fritidsklubb.

I gymnasieskolan finns en elev i år 1 (MYP 10) som saknar behörighet för utbildning på nationellt program. Enligt rektorn är eleven intagen på fri kvot.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att utbildningen i International School of Helsingborg inte anordnas i enlighet med den svenska skollagstiftningen. Det är inte acceptabelt inom ramen för det offentliga skolväsendet att utforma utbildningen på det sätt som görs i International School of Helsingborg.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

För grundskolans elever erhåller skolan den ordinarie skolpengen plus 10 000 kr/elev. Det extra bidraget ska täcka kostnaderna för de åtaganden som IBO ålägger skolan, t.ex. internationella läromedel, internationell fortbildning för personalen och IBO:s inspektioner. För eleverna i gymnasieskolan erhåller skolan samma bidrag som kommunens andra IB-utbildning, Filbornaskolan, får.

Skolan anser att de har små möjligheter att få extra medel från kommunen utöver detta, t.ex. för elever i behov av särskilt stöd.

Skolan har ca 30 lärare med varierande tjänstgöringsgrad för fritidshemmet, förskoleklassen, grund- och gymnasieskolan. Samtliga har lärarutbildning och de flesta har engelska som modersmål. Skolan strävar efter att anställa lärare med internationell bakgrund och helst med engelska som modersmål. Detta innebär att skolan systematiskt åsidosätter reglerna om vilka som är behöriga att anställas som lärare, förskollärare eller fritidspedagog i det offentliga skolväsendet utan tidsbegränsning. Det är endast ett fåtal lärare som har svensk lärarexamen eller behörighetsbevis från Högskoleverket.

Personalen deltar i kompetensutveckling som ordnas av IBO. Med hjälp av "Växtkraft Mål 3"-bidrag ska skolan också satsa på kompetensutveckling för personalen avseende barn i behov av särskilt stöd.

Skolan har en skolsköterska som tjänstgör 50 procent och en studie- och yrkesvägledare som tjänstgör 15 procent. Studie- och yrkesvägledaren arbetar mest med de äldre eleverna.

En skolpsykolog från kommunens centrala resursteam kommer till skolan en gång per månad vilket utökas till en gång per vecka från och med höstterminen 2004.

Skolan använder i huvudsak internationella läromedel. Det finns god tillgång på läromedel och utrustning. Det finns en datasal med datorer för 16 elever. Skolans bibliotek är välutrustat med både svensk och engelsk skön- och facklitteratur.

Skolan har god tillgång på lokaler och möjlighet att utöka verksamheten. Lokaler är tillgängliga för fysiskt funktionshindrade. Den yttre miljön är en kulturminnesmärkt parkmiljö. Skolan får därför inte sätta upp lekredskap eller spelredskap eller på annat sätt förändra miljön. De lekplatser som finns i området hinner man inte utnyttja på rasterna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan använder sina resurser på ett ändamålsenligt sätt för att eleverna skall nå de nationella målen för utbildningen. Det är dock inte acceptabelt att skolan systematiskt åsidosätter behörighetskraven för fritidspedagoger, förskollärare och lärare vid tjänstetillsättningar.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i International School of Helsingborg i de delar som avser att förmedla lusten att lära, grundläggande värden och kunskaper samt att informera elever och föräldrar om elevens utveckling är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevernas delaktighet i utformningen av skolans arbetsmiljö behöver förbättras, t.ex. genom att skapa gemensamma trivseregler och normer för arbetsmiljön,
- elevernas ansvarstagande och inflytande i undervisningen vad gäller t.ex. planering, val och redovisning behöver utvecklas ytterligare,
- elevernas kunskap om målen i kursplanerna bör förbättras och
- den skriftliga informationen till föräldrar och elever bör uppdateras.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolan skall tillhandahålla utbildning i tillräcklig omfattning och i samtliga ämnen som anges i grundskolans timplan (Bilaga 3 till skollagen).
- Endast för de elever som vistas i Sverige under en begränsad tid och som har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen får huvuddelen av undervisningen anordnas på engelska (2 kap. 8 § grundskoleförordningen).
- För elever som inte uppfyller kraven i 2 kap. 8 § grundskoleförordningen skall närhetsprincipen tillämpas vid antagning till skolan, d.v.s. urvalstest får inte användas (4 kap. 6 § skollagen).
- Elev som påbörjar utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan skall vara behörig även vid intagning på fri kvot (5 kap. 5 § 1. skollagen, 6 kap. 1-3 §§ gymnasieförordningen).
- Skolans krav på att eleverna skall köpa avancerade miniräknare är inte i överensstämmelse med kraven på en avgiftsfri utbildning i grundskolan (4 kap. 4 § skollagen).

- Disciplinära åtgärder får endast vidtas inom ramen för grundskoleförordningen (6 kap. 9-10 §§ grundskoleförordningen).
- Elever som har svårigheter i skolarbetet skall ges särskilt stöd (4 kap. 1 § skollagen).
- Åtgärdsprogram skall utarbetas för elever som behöver särskilda stödinsatser (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- För elever som inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar skall rektorn fatta beslut om anpassad studiegång (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- För behandling av elevvårdsfrågor skall det finnas en elevvårdskonferens. I elevvårdskonferensen skall som ledamöter ingå rektorn, företrädare för elevvården och berörd klassföreståndare eller motsvarande och annan berörd personal (3 kap. 3-4 §§ grundskoleförordningen).
- Skolan skall klargöra för elever och föräldrar vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet m.m., avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Kommunen skall se till att lärare, förskollärare och fritidspedagoger som undervisar har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet (2 kap. 7 a § skollagen).
- Skolans resultat i förhållande till de riksgiltiga målen och skolans arbetsplan skall följas upp och utvärderas (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet m.m. avsnitt 2.8 Rektors ansvar och 2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning skall utformas enligt förordningen om kvalitetsredovisning (1 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Vid anställning av lärare, förskollärare och fritidspedagoger skall skollagens bestämmelser om utbildning och behörighet tillämpas (2 kap. 3-4 §§ skollagen).

Datum	Ort
2004-10-08	Lund

Cecilia Hanö
Helena Plantin
Lotta Kårlind
Michael Erenius